

PARLAMENDIINFO KESKUS

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU
NATIONAL LIBRARY OF ESTONIA

SUMMARIA SOCIALIA

Välisajakirjades ilmunud sotsioloogia-, majandus- ja poliitikaalaste kirjutiste tutvustusi

2015 : 2

<http://www.nlib.ee/summaria-socialia/>

ISSN 1736-0390

E-post: Mai.Voormann@nlib.ee

SISUKORD

EUROOPA LIIT.....	2
RAHVUSVAHELISED SUHTED.....	3
JULGEOLEKUPOLIITIKA.....	3
POLIITILISED PROTSESSID.....	4
MAJANDUSPOLIITIKA.....	6
HARIDUSPOLIITIKA.....	7
SOTSIAALPOLIITIKA.....	8
SOTSIAALNE KIHISTUMINE.....	10
SOO-UURINGUD.....	10

VALIK ARTIKLEID VÄLISAJAKIRJANDUSEST

EUROOPA LIIT

Barslund, Mikkel; Busse, Matthias; Schwarzwälder, Joscha. Labour mobility in Europe: an untapped resource? // Economic Policy. CEPS Policy Briefs. No. 327, March 2015.

Artikli teemaks on madal tööjõu mobiilsus Euroopas, eelkõige euroalas. Analüüsitakse selle põhjusi ja pakutakse välja meetmeid mobiilsuse suurendamiseks.

Märksõnad: tööjõud, tööjõu vaba liikumine, euroala, Euroopa Liit.

<http://www.ceps.eu/book/labour-mobility-europe-untapped-resource>

Featherstone, Kevin. External conditionality and the debt crisis: the „Troika” and public administration reform in Greece // Journal of European Public Policy. Vol. 22 (2015), no. 3, pp. 295-314.

Artikkel käsitleb Kreeka näitel riigisiseste reformide läbiviimist väliste tegurite (nn troika, st Euroopa Komisjon, Euroopa Keskpank ja IMF) mõjul, keskendudes vajadusele viia Kreekas läbi riigivalitsemise reform.

Märksõnad: Kreeka, Euroopa Liit, Euroopa Komisjon, Euroopa Keskpank, Rahvusvaheline Valuutafond, reformid, euroala, finantskriisid.

Hetemäki, Martti. Eurokriisin syyt ja euroalueen tulevaisuus // Kansantaloudellinen aikakauskirja. Vsk. 111 (2015), nro. 1, s. 16-39.

Artiklis on vaatluse all eurokriisi põhjused ja euroala tulevik.

Märksõnad: euro, euroala, finantskriisid, rahandus, rahanduspoliitika, Euroopa Liidu maad.

Hurrelmann, Achim; Gora, Anna; Wagner, Andrea. The politicization of European integration: more than an elite affair? // Political Studies. Vol. 63 (2015), no. 1, pp. 43-59.

Artikkel käsitleb eurointegratsiooni politiseerumist ning püüab leida vastust küsimusele, kas politiseerumine on vaid eliidi fenomen, toetudes sealjuures fookusgrupi uuringutele.

Märksõnad: eurointegratsioon, Euroopa Liit, eliit, rühmavestlus, kvalitatiivsed uurimismeetodid.

Klapsis, Antonis. Economic crisis and political extremism in Europe: from the 1930s to the present // European View. Vol. 13 (2014), no. 2, pp. 189-198.

Artiklis käsitletakse 1930. aastate ja 2008. aasta majanduskriisi poliitilisi järelmeid. Mõlemal juhul tugevnes poliitiline ekstremism.

Märksõnad: ekstremism, majanduskriisid, poliitika, Euroopa.

Lefkofridi, Zoe; Schmitter, Philippe C. Transcending or descending? European integration in times of crisis // European Political Science Review. Vol. 7 (2015), no. 1, pp. 3-22.

Artiklis püütakse vastata küsimusele, kas käesolev kriis on Euroopa integratsioonile hea või halb, täpsemalt kas euroala mureneb või jääb püsima ning kuidas see mõjutab sadade

miljonite eurooplaste elu ning globaalset majanduslikku ja poliitilist korda.

Märksõnad: Euroopa Liit, euroala, finantskriisid, eurointegratsioon, maailmamajandus.

Mitzner, Veera. „Gröexit“ – unohdettu kertomus Euroopan disintegraatiosta // poliitikasta.fi. (2015). - <http://www.poliitikasta.fi/artikkeli/%E2%80%9Dgr%C3%B6exit%E2%80%9D-%E2%80%93-unohdettu-kertomus-euroopan-disintegraatiosta>

Artiklis käsitletakse Gröönimaa väljaastumist Euroopa Majandusühendusest 1985. aastal.

Märksõnad: Euroopa Liit, eurokriis, Kreeka, Suurbritannia, Gröönimaa.

RAHVUSVAHELISED SUHTED

Daxecker, Ursula E.; Prins, Brandon C. The new barbary wars: forecasting maritime piracy // Foreign Policy Analysis. Vol. 11 (2015), no. 1, pp. 23-44.

Artiklis käsitletakse merepiraatlust, andes ülevaate nii selle ajaloost kui ka piraatlust soodustavatest teguritest, samuti ka riikide võimalikest meetmetest merepiraatluse vähendamiseks.

Märksõnad: piraatlus (röövimine), mereröövlid, piraaditõrje, riigid, põhjuslikkus.

Halbach, Uwe. Repression nach der Annexion. Russlands Umgang mit den Krimtataren // Osteuropa. Jg. 64 (2014), Nr. 9-10, S. 179-190.

Artikkel annab ülevaate krimmitatarlaste ajaloost ja hetkeolukorrast seoses Krimmi annekteerimisega Venemaa poolt. Krimmitatarlasi ähvardab usuline lõhestumine ning nende autonoomiat tühistamine.

Märksõnad: Venemaa, Ukraina, Krimm, krimmitatarlased.

Park, Johann; James, Patrick. Democracy, territory, and armed conflict, 1919–1995 // Foreign Policy Analysis. Vol. 11 (2015), no. 1, pp. 85-107.

Artiklis analüüsitakse demokraatia, territooriumi ja sõjaliste konfliktide seoseid, aluseks 348 juhtumit aastatest 1919–1995.

Märksõnad: demokraatia, territooriumid, sõjalised konfliktid, 20. saj.

Portnov, Andrij. Das Mantra der Nichteinmischung. Glaubenssätze der Putin-Freunde // Osteuropa. Jg. 64 (2014), Nr. 9-10, S. 5-11.

Artiklis analüüsitakse Saksamaa avalikkuse polariseerumist suhtumises Venemaa tegevusse Ukrainas, avatakse hukkamõistva ja pooldava suhtumise tagamaid. Viimast põhjustavad Ameerika-vastasus, pärast teist maailmasõda Saksamaal tekkinud konsensuskultuur ja patsifism, ajalooline süütunne Venemaa ees jne, mis loovad viljaka pinnase laialt levivale hoiakule mitte sekkuda.

Märksõnad: Saksamaa, Venemaa, Ukraina, avalik arvamus.

JULGEOLEKUPOLIITIKA

Hiltunen, Anna-Kaisa. Yksi kaikkien, kaikki yhden puolesta // Ulkopoliitikka. Vsk. 52 (2015), nro. 1, s. 24-31.

NATO on tugevdanud oma kohalolekut Poolas ja Balti riikides. Artiklis käsitletakse,

millised Euroopa riigid oleksid tõsise ohu korral valmis idapoolsetele NATO-riikidele vägesid appi saatma.

Märksõnad: Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioon, sõjaline koostöö, julgeolekupoliitika, kaitsekulutused, Baltimaad, Poola, Euroopa.

Nyström, Erik. Venäjä vahvistaa asevoimiaan // Ulkopoliitikka. Vsk. 52 (2015), nro. 1, s. 32-36.

Artiklis on vaatluse all Venemaa relvajõudude reform.

Märksõnad: kaitsekulutused, sõjavägi, sõjatehnika, sõjaline potentsiaal, Venemaa.

Raudaskoski, Miika. Turvasanoja ja uhkakuvia – eduskuntavaaliohjelmien turvallisuuspoliittiset linjaukset, osa I // poliitikasta.fi. (2015). -

<http://www.poliitikasta.fi/artikkeli/turvasanoja-ja-uhkakuvia-%E2%80%93-eduskuntavaaliohjelmien-turvallisuuspoliittiset-linjaukset-osa>

Artiklis analüüsitakse, kuidas Soome parteide valimisprogrammides käsitletakse 2015. a aprillis toimuvate parlamendivalimiste eel Soome välis- ja julgeolekupoliitikat ning riigi positsiooni rahvusvahelisel areenil.

Märksõnad: julgeolekupoliitika, parlamendivalimised, valimisprogrammid, Euroopa Liit, geopoliitika, välispoliitika, parteid, Soome.

Raudaskoski, Miika. Vaikea, vaikeampi, Nato – eduskuntavaaliohjelmien turvallisuuspoliittiset linjaukset, osa II // poliitikasta.fi. (2015). –

<http://www.poliitikasta.fi/artikkeli/vaikea-vaikeampi-nato-%E2%80%93-eduskuntavaaliohjelmien-turvallisuuspoliittiset-linjaukset-osa-ii>

Soome parteide valimisprogrammide julgeolekupoliitilise analüüsi teises osas käsitletakse lähemalt programmide NATO-teemat.

Märksõnad: Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioon, julgeolekupoliitika, parlamendivalimised, valimisprogrammid, geopoliitika, välispoliitika, parteid, Soome.

POLIITILISED PROTSESSID

Dhungel, Anna-Katharina; Linhart, Eric. Interessenvermittlung in den Ausschüssen des Deutschen Bundestages // Zeitschrift für Parlamentsfragen. Jg. 45 (2014), Nr. 4, S. 743-762.

Artiklis analüüsitakse huvigruppide rolli Saksa parlamendi alamkoja Bundestagi komisjonides: milline on komisjonides lobitöö struktuur, kui olulised on huvigrupid võrreldes ekspertidega ja kui pluralistlikud on komisjonid huvigruppidele juurdepääsu võimaldamisel.

Märksõnad: Saksamaa, parlamendid, huvigrupid.

Gauja, Anika. The individualisation of party politics: the impact of changing internal decision-making processes on policy development and citizen engagement // BJPIR : The British Journal of Politics and International Relations. Vol. 17 (2015), no. 1, pp. 89-105.

Artikkel käsitleb muutusi kodanike, parteiliikmete ja eliidi suhetes partei poliitika kujundamisel läbi individualiseerimise prisma, aluseks Suurbritannia ja Austraalia

tööparteide juhtumiuuringud.

Märksõnad: parteid, valijaskond, eliit, Suurbritannia, Austraalia.

Gingrich, Jane; Häusermann, Silja. The decline of the working-class vote, the reconfiguration of the welfare support coalition and consequences for the welfare state // Journal of European Social Policy. Vol. 25 (2015), no. 1, pp. 50-75.

Artikkel on üks osa Gøsta Esping-Anderseni teosele „Three worlds of welfare capitalism” pühendatud väljaandest ja käsitleb valimistel klassipositsiooni (täpsemalt töölisklassi) mõju vähenemist, samuti heaoluühiskonnale antava poliitilise toetuse teisenemist.

Märksõnad: heaoluühiskond, töölisklass, demokraatia, kapitalism.

Ferracioli, Luara. Immigration, self-determination, and the brain drain // Review of International Studies. Vol. 41 (2015), no. 1, pp. 99-115.

Artiklis keskendutakse kahele küsimusele: (1) kas riikidel on õigus ühepoolset kontrollida oma piire; (2) kui jah, siis kas rände korraldamine peaks arvesse võtma moraalseid kaalutlusi.

Märksõnad: ränne (demogr.), riigipiirid, piirikontroll, moraal.

Hanusch, Marek; Keefer, Philip. Younger parties, bigger spenders? Party age and political budget cycles // European Economic Review. Vol. 72 (2014), Nov., pp. 1-18.

Artiklis analüüsitakse partei vanuse ja poliitilise eelarve seoseid, andes uue seletuse poliitiliste eelarvete tsüklilisusele. Andmed pärinevad poliitiliste institutsioonide andmebaasist, Eesti lähinaabritest on valimis esindatud Leedu ja Läti.

Märksõnad: parteid, riigid, poliitika, kulud, sotsiaaluuringud.

Ortoleva, Pietro; Snowberg, Erik. Overconfidence in political behavior // The American Economic Review. Vol. 105 (2015), no. 2, pp. 504-535.

Artiklis uuritakse teoreetiliselt ja empiirilisel ülemaärast enesekindlust poliitilises käitumises, mis viib ideoloogilise äärmusluseni, suurendab valimisaktiivsust ning tugevdab poliitilist polariseerumist. Empiiriline materjal pärineb USA-st.

Märksõnad: enesekindlus, poliitika, sisepoliitika, Ameerika Ühendriigid.

Ponarin, Eduard; Sokolov, Boris. The Russian elite's view of global politics. A survey of 1993–2012 opinion polls // Russia in Global Affairs. Vol. 12 (2014), no. 4, pp. 144-154.

Artikkel käsitleb Vene eliidi arvamusi ja hoiakuid rahvusvahelise poliitika kohta, toetudes kuuele avaliku arvamuse uuringule aastatest 1993–2012. Vastajate seas oli sõjaväelasi, meediategelasi, teadlasi, riigiteenistujaid, Riigiduma saadikuid, riigiettevõtete juhte jne. Küsimused puudutasid Venemaa välispoliitika prioriteete ja nende saavutamise vahendeid, väliseid ja sisemisi tegureid ning nende mõju rahvuslikule julgeolekule.

Märksõnad: Venemaa, eliit, rahvusvahelised suhted, avaliku arvamuse uuringud, hoiakud.

Reuter, Ora John; Szakonyi, David. Online social media and political awareness in authoritarian regimes // British Journal of Political Science. Vol. 45 (2015), no. 1, pp.

29-52.

Artiklis analüüsitakse, missugustel tingimustel saab *online* sotsiaalmeedia suurendada avalikkuse teadlikkust valimispettustest ebademokraatlikes ühiskondades ehk kas sotsiaalmeedia kahjustab autoritarismi. Aluseks on Venemaa 2011. aasta parlamendivalimiste uuring.

Märksõnad: *sotsiaalmeedia, autoritarism, Venemaa, parlamendivalimised.*

Ziller, Conrad. Ethnic diversity, economic and cultural contexts, and social trust: cross-sectional and longitudinal evidence from European regions, 2002–2010 // Social Forces. Vol. 93 (2015), no. 3, pp. 1211-1240.

Artikkel keskendub sisserändest tuleneva etnilise mitmekesisuse ja sotsiaalse usalduse seostele Euroopa riikides (sh Eesti). Aluseks on Euroopa sotsiaaluuringu andmed aastatest 2002, 2004, 2006, 2008, 2010 ja Euroopa tööjõu-uuringu sisserände andmed.

Märksõnad: *ränne (demogr.), sisseränne, sisserändajad, usaldus, riigid, Eesti.*

Turk, Žiga. Central and Eastern Europe in transition: an unfinished process? // European View. Vol. 13 (2014), no. 2, pp. 199-208.

Artiklis analüüsitakse indikaatoreid, mida kasutatakse üleminekuperioodi edukuse/ebaedu mõõtmiseks. Vaatluse all on viis Ida- ja Kesk-Euroopa riiki (Sloveenia, Ungari, Slovakkia, Tšehhi ja Poola).

Märksõnad: *Ida-Euroopa, Kesk-Euroopa, riigid, üleminekuühiskond, siirdeprotsessid (sotsiol.).*

MAJANDUSPOLIITIKA

Bäck, Hanna; Lindvall, Johannes. Commitment problems in coalitions: a new look at the fiscal policies of multiparty governments // Political Science Research and Methods. Vol. 3 (2015), no. 1, pp. 53–72.

Artiklis kontrollitakse hüpoteesi, mille kohaselt koalitsioonivalitsused kasvavad riigivõlga suurema tõenäosusega kui üheparteilised valitsused. Analüüsi aluseks on 20 arenenud riigi andmed (Eesti lähinaabritest on esindatud Norra, Rootsi ja Soome) aastatest 1961–2008.

Märksõnad: *riigid, riigivõlg, riigirahandus, valitsused, koalitsioonivalitsused.*

Iversen, Torben; Soskice, David. Politics for markets // Journal of European Social Policy. Vol. 25 (2015), no. 1, pp. 76-93.

Artiklis analüüsitakse heaoluriigi tegutsemise eripära kaasaegse majanduse teadusmahukates ja väheseid oskusi nõudvates harudes, väites, et efektiivne poliitika sõltub poliitilistest koalitsioonidest, kus on esindatud ka madala kvalifikatsiooniga inimesed.

Märksõnad: *heaoluriik, poliitika, majanduspoliitika.*

Johansson, Ann-Sofi. Kansainvälinen tietojenvaihto rikkoo rajoja // Verotus. Vsk. 65 (2015), nro. 1, s. 93-99.

Artiklis käsitletakse rahvusvahelist maksualast infovahetust.

Märksõnad: *maksustamine, maksud, kommunikatsioon.*

Knuutinen, Reijo. Mitä on ns. aggressiivinen verosuunnittelu? // Verotus. Vsk. 65 (2015), nro. 1, s. 5-19.

Artiklis otsitakse mitmest vaatenurgast vastust sellele, mis on agressiivne maksuplaneerimine.

Märksõnad: maksude optimeerimine, maksustamine, maksud, maksupoliitika, maksukuriteod, hinnangud.

Kohtamäki, Vuokko. Rahaa opetukseen ja tutkimukseen: rahoituksen sisäinen allokoiminen yliopistoissa // Hallinnon Tutkimus. Vsk. 33 (2014), nro. 4, s. 314-331.

Artiklis käsitletakse rahaliste vahendite sisemist jaotust Soome ülikoolides.

Märksõnad: rahalised ressursid, ressursikorraldus, ressursikasutus, ülikoolid, Soome.

Raess, Damian; Pontusson, Jonas. The politics of fiscal policy during economic downturns, 1981–2010 // European Journal of Political Research. Vol. 54 (2015), no. 1, pp. 1-22.

Artiklis analüüsitakse fiskaalpoliitilisi vastumeetmeid majanduskriisidele ajaloolisest aspektist (1980–1981, 1990–1991, 2001–2002, 2008–2009). Aluseks Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) riikide andmed.

Märksõnad: Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon, riigid, eelarvepoliitika, majanduskriisid.

Stracca, Livio. Our currency, your problem? The global effects of the euro debt crisis // European Economic Review. Vol. 74 (2015), Feb., pp. 1-13.

Artiklis analüüsitakse eurokriisi tagajärgi aastatest 2010–2012. Keskendutakse 40-le euroalasse mittekuuluvale riigile.

Märksõnad: euro, finantskriisid, riigid.

HARIDUSPOLIITIKA

Beblavý, Miroslav; Teteryatnikova, Mariya; Thum, Anna-Elisabeth. Does the growth in higher education mean a decline in the quality of degrees? // Economic Policy. CEPS Working Documents. No. 405, March 2015.

Artiklis konstrueeritakse teooria, kuidas kõrghariduse ekspansioon võib olla seotud teaduskraadi kvaliteedi langusele viitavate faktoritega. Kolmanda taseme hariduse ekspansioon toimub kolme kanali kaudu, mis tõenäoliselt lühendavad keskmist õpiaega, vähendavad akadeemilisi nõudeid ja keskmist palka ning langetavad teaduskraadi kaalu.

Märksõnad: kõrgharidus, kvaliteet, diplomid, haridusttõendavad tunnistused.

<http://www.ceps.eu/book/does-growth-higher-education-mean-decline-quality-degrees>

Benson, Michaela; Bridge, Gary; Wilson, Deborah. School choice in London and Paris – a comparison of middle-class strategies // Social Policy & Administration. Vol. 49 (2015), no. 1, pp. 24-42.

Artiklis käsitletakse keskklassi koolivalikuid Londonis ja Pariisis, aluseks 200 süvaintervjuud. Laiemas plaanis on teemaks hariduspoliitika ja kooliturg (riigi- ja

erakoolid) Inglismaal ja Prantsusmaal.

Märksõnad: hariduspoliitika, koolid, erakoolid, keskklass, London, Pariis.

SOTSIAALPOLIITIKA

Aragonés, Ana María; Salgado, Uberto. Finland and Sweden: matching labor market needs with talented migrants // Siirtolaisuus – Migration. Vsk. 42 (2015), nro. 1, s. 16-25.

Artiklis analüüsitakse Soome ja Rootsi strateegiaid kõige andekamate välisüliõpilaste ja välismaise oskustööjõu ligiõmbamiseks ja hoidmiseks.

Märksõnad: välistöajõud, välisüliõpilased, tööränne, teadmistepõhine majandus, Soome, Rootsi.

Emmenegger, Patrick. The politics of job security regulations in Western Europe. From drift to layering // Politics & Society. Vol. 63 (2015), no. 89-119.

Artiklis analüüsitakse ettevõtete ja ametiühingute strateegiaid töötaja kaitstuse reformimisel. Lisaks teoreetilisele käsitlemisele kasutatakse artiklis empiirilisi andmeid Lääne-Euroopa riikidest sõjajärgsel perioodil.

Märksõnad: ettevõtted, ametiühingud, töötagatus, tööhõive, Lääne-Euroopa.

Ferragina, Emanuele; Seeleib-Kaiser, Martin. Determinants of a silent (r)evolution: understanding the expansion of family policy in rich OECD countries // Social Politics. Vol. 22 (2015), no. 1, pp. 1-37.

Artiklis analüüsitakse tööhõivele suunatud perepoliitikat viimase 30 aasta jooksul OECD 18 rikkas riigis (Eesti lähinaabritest on esindatud Põhjamaad – Norra, Taani, Rootsi ja Soome), tuues välja eri riikides rakendatava perepoliitika põhjused.

Märksõnad: sotsiaalpoliitika, perepoliitika, riigid, tööhõive.

Gordon, Joshua C. Protecting the unemployed: varieties of unionism and the evolution of unemployment benefits and active labor market policy in the rich democracies // Socio-Economic Review. Vol. 13 (2015), no. 1, pp. 79-99.

Artikkel käsitleb tööpoliitikat, täpsemalt rikaste riikide tegevust töötute toetamisel ja kulutusi aktiivsetele tööturumeetmetele aastatel 1985–2005, kusjuures kesksena on vaatluse all ametiühingute roll nende poliitikate kujundamisel.

Märksõnad: tööturg, tööhõivepoliitika, tööpuudus, toetused, ametiühingud.

Grech, Aaron. Evaluating the possible impact of pension reforms on elderly poverty in Europe // Social Policy & Administration. Vol. 49 (2015), no. 1, pp. 68-87.

Artiklis analüüsitakse Euroopas alates 1990. aastatest läbiviidud pensionireforme, eriline tähelepanu on nende reformide mõjul eakate elatusasemele. Eesti lähiriikidest on esindatud Soome ja Rootsi, postsotsialistlikest riikidest Ungari ja Poola.

Märksõnad: pensionid, reformid, pensionisüsteemid, eakad, riigid, Euroopa, elatustase.

van Kippersluis, Hans; Galama, Titus J. Wealth and health behavior: testing the concept of a health cost // European Economic Review. Vol. 72 (2014), Nov., pp. 197-220.

Artikli teemaks on jõukuse/vaesuse ja tervisekäitumise seosed, aluseks inimkapitali teooria. Põhirõhk on tervisekulutustel.

Märksõnad: *tervis, tervisekäitumine, vaesus, jõukus.*

Kobayashi, Kazushige. The failure of democracy and the coming silver age in Japan // poliitikasta.fi. (2015). - <http://www.poliitikasta.fi/artikkeli/failure-democracy-and-coming-silver-age-japan>

Artiklis käsitletakse Jaapani vanemaealiste elanike ebaproportsionaalselt suurt mõju riikliku poliitika ja poliitiliste otsuste üle nende suure osakaalu tõttu rahvastikus.

Märksõnad: *rahvastiku vananemine, demokraatia, põlvkonnad, Jaapan.*

Lintonen, Tomi; Mäkelä, Pia; Härkönen, Janne; Raitasalo, Kirsimarja. Tulevat sukupolvet eivät ole raitistumassa // Yhteiskuntapolitiikka. Vsk. 80 (2015), nro. 1, s. 46-53.

Artiklis on vaatluse all Soome noorte alkoholi tarbimisharjumused viimastel aastakümnetel.

Märksõnad: *alaealised, alkoholitarbimine, harjumused, sotsiaaluuringud, Soome.*

Metsäpelto, Riitta-Leena; Rönkä, Anna; Laakso, Marja-Leena. Koululaisten hoitojärjestelyt ja hyvinvointi 24/7 taloudessa // Yhteiskuntapolitiikka. Vsk. 80 (2015), nro. 1, s. 5-18.

Tänapäeva ühiskonnas tehakse palju tööd ebatüüpilistel tööaegadel. Artiklis uuritakse, missugune mõju on ebatüüpilistel tööaegadel Soome peredele ja laste heaolule.

Märksõnad: *libisev tööaeg, tööaeg, töökorraldus, õpilased, töö- ja pereelu ühitamine, sotsiaaluuringud, Soome.*

Närvi, Johanna. Äidit kotona ja työssä – perhevapaavallinat, työtilanteet ja hoivaihanteet // Yhteiskuntapolitiikka. Vsk. 79 (2014), nro. 5, s. 543-552.

Artiklis käsitletakse Soome paariaastaste laste emade otsuseid lapsehoolduspuhkuse ja töölenaasmise suhtes ja mis tegurid on nende otsuste aluseks.

Märksõnad: *lapsehoolduspuhkus, väikelapsed, perepoliitika, töö- ja pereelu ühitamine, töötavad emad, Soome.*

Oksanen, Heikki. Lisänäkökohtia eläkeiän nostamisesta // Kansantaloudellinen aikakauskirja. Vsk. 111 (2015), nro. 1, s. 56-72.

Artiklis arutletakse pensioniea tõstmise üle Soomes.

Märksõnad: *pensioniiiga, vanaduspension, Soome.*

Wallin, Antti. Ikääntyvä kerrostalolähiö ja sen eläkeläisnaiset // Yhteiskuntapolitiikka. Vsk. 79 (2014), nro. 5, s. 509-520.

Rahvastiku vananemine muudab elupiirkonda mitmel viisil. Artiklis vaadeldakse ühe Soome linna vananeva elanikkonnaga korruselamupiirkonna igapäevaelu ja piirkonna muutumist naispensionäride vaatevinklist.

Märksõnad: *eakad, rahvastiku vananemine, korterelamud, elamurajoonid, linnaosad, linnaruum, Soome.*

SOTSIAALNE KIHISTUMINE

Esping-Andersen, Gøsta. Welfare regimes and social stratification // Journal of European Social Policy. Vol. 25 (2015), no. 1, pp. 124-134.

Artiklis käsitletakse Skandinaavia näitel tingimusi, mille mõjul heaoluriikide poliitika aitab kaasa võimaluste võrdsustumisele ja seeläbi sotsiaalse kihistumise vähendamisele.

Märksõnad: heaoluühiskond, healuriik, sotsiaalne kihistumine, sotsiaalne võrdsus.

Горшков, Михаил. Средний класс как отражение экономической и социокультурной модели современного развития России // Социологические исследования. 2015, no. 1, с. 35-44.

Sotsiaaluuringutele toetudes analüüsitakse artiklis Venemaa keskklassi majanduslikke ja sotsiokultuurilisi tunnuseid, samuti keskklassi eeliseid võrreldes teiste elanikkonna kihtide ja gruppidega ning tuuakse välja ka probleemid.

Märksõnad: Venemaa, sotsiaalsed klassid, keskklass, sotsiaaluuringud.

Мареева, Светлана. Ценностные ориентации и представления среднего класса о желаемом векторе развития страны // Социологические исследования. 2015, no. 1, с. 55-63.

Artiklis käsitletakse Venemaa keskklassi riigi arengut puudutavaid väärtusi ja hoiakuid, aluseks on sotsiaaluuringud aastatest 2013–2014.

Märksõnad: Venemaa, keskklass, sotsiaalsed kihid, hoiakud, väärtused (filos.), areng, arengusuunad.

O'Rourke, Brendan K.; Hogan, John; Donnelly, Paul F. Developing an elite formation index for comparative elite studies: the case of the schooling of Irish and UK cabinet ministers // Politics. Vol. 35 (2015), no. 1, pp. 3-18.

Artiklis esitatakse eliidi kujunemise indeksit, mis on aluseks eliidi kujunemise süsteemide võrdlemisel, sõltumata ajast, eliidi tüübist ja riigist. Konkreetselt analüüsitakse Iiri ja Suurbritannia ministrite haridusteed.

Märksõnad: eliit, sotsiaalne kihistumine, haridus, Suurbritannia, Iirimaa.

SOO-UURINGUD

Baxter, Janeen; Buchler, Sandra; Perales, Francisco; Western, Mark. A life-changing event: first births and men's and women's attitudes to mothering and gender divisions of labor // Social Forces. Vol. 93 (2015), no. 3, pp. 989-1014.

Artiklis analüüsitakse, kuidas muutuvad pärast lapsevanemaks saamist meeste ja naiste hoiakud emadusele ja soolisele tööjaotusele Austraalia näitel. Kasutatakse leibkondade ja tööjõu-uuringute materjale, meetodiks regressioonanalüüs.

Märksõnad: hoiakud, lapsevanemad, emadus, tööturg, tööjaotus, sooline võrdõiguslikkus, Austraalia.

Gerstel, Naomi; Clawson, Dan. Class advantage and the gender divide: flexibility on the job and at home // American Journal of Sociology. Vol. 120 (2014), no. 2, pp. 395-

431.

Artikkel käsitleb ebavõrdsust ajapaindlikkuses tööl ja kodus, väites, et teatud erialad rõhutavad sugu ja sellega seotud tegevusi, teatud erialad aga mitte.

Märksõnad: *naised, mehed, sugupooled, soouuringud, paindlikkus, sooline ebavõrdsus.*

Giuliano, Paola. The role of women in society: from preindustrial to modern times // CESifo Economic Studies. Vol. 61 (2015), no. 1, pp. 33-52.

Tegemist on eriväljaandega The Determinants of Gender Gaps. Artiklis vaadeldakse naiste osalemist põllumajanduses ja laiemalt naiste rolli industriaalajastueelses ühiskonnas, väites et see roll on sõltuvuses rahvusest ja põllumajandusliku tehnoloogia tüübist. Vt ka Tonin, Mirco; Wahba, Jackline. The sources of the gender gap in economics enrolment; Aparicio-Fenoll, Ainhoa; Vidal-Fernandez, Marian. Working women and fertility: the role of grandmothers' labor force participation; Caliendo, Marco; Fossen, Frank M.; Kritikos, Alexander; Wetter, Miriam. The gender gap in entrepreneurship: not just a matter of personality jt.

Märksõnad: *naised, palgalõhe, mehed, sooline võrdõiguslikkus, põllumajandus.*

Kosiara-Pedersen, Karina; Hansen, Kasper M. Gender differences in assessments of party leaders // Scandinavian Political Studies. Vol. 38 (2015), no. 1, pp. 26-48.

Artikkel toetub Taani 2011. aasta valimiste andmetele ning analüüsitakse avalikkuse suhtumist nelja nais- ja nelja meespartei juhti.

Märksõnad: *valimised, naised, mehed, parteid, juhid, Taani, avalik arvamus.*

Lanfranchi, Joseph; Narcy, Mathieu. Female overrepresentation in public and nonprofit sector jobs: evidence from French national survey // Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly. Vol. 44 (2015), no. 1, pp. 47-74.

Artikkel analüüsib naiste ülesindatuse põhjusi avalikus sektoris ja mittetulundussfääris, aluseks Prantsusmaal teostatud uuring.

Märksõnad: *avalik sektor, mittetulundussektor, naised, esindatus, Prantsusmaa.*

Lämsä, Anna-Maija; Kangas, Emilia; Hirvonen, Petri; Heikkinen, Suvi; Biese, Ingrid; Hearn, Jeff. Naisten johtamisuriin kohdistuvat stereotypiat // Hallinnon Tutkimus. Vsk. 33 (2014), nro. 4, s. 332-351.

Naiste kõrgemale haridustasemele vaatamata on naistel meestest raskem oma karjääri edendada, eriti juhtivatel ametikohtadel. Artiklis käsitletaksegi stereotüüpe, mis mõjutavad naiste juhtimiskarjääri.

Märksõnad: *naised, soolised stereotüübid, juhtimine, karjäär (teenistuskäik).*

O'Reilly, Jacqueline; Smith, Mark; Deakin, Simon; Burchell, Brendan. Equal pay as a moving target: international perspectives on forty-years of addressing the gender pay gap // Cambridge Journal of Economics. Vol. 39 (2015), no. 2, pp. 299-317.

Tegemist on eriväljaandega Equal Pay as a Moving Target: International perspectives on forty-years of addressing the gender pay gap. Artikkel käsitleb võtmetegureid, mis mõjutavad soolist palgalõhet Suurbritannias, Euroopas ja Austraalias, arvestades seejuures asjaolu, et olulist paranemist ei ole olnud – paljudes riikides on palgalõhe jäänud samaks või on isegi suurenenud. Vt ka teisi artikleid: Rubery, Jill; Grimshaw, Damian. The 40-year pursuit of equal pay: a case of constantly moving goalposts; Peetz,

David. Regulation distance, labour segmentation and gender gaps; Peruzzi, Marco. Contradictions and misalignments in the EU approach towards the gender pay gap jt. *Märksõnad: sooline palgalõhe, sooline diskrimineerimine, palgaerinevused, Suurbritannia, Euroopa, Austraalia.*

Pedullaa, David S.; Thébaud, Sarah. Can we finish the revolution? Gender, work-family ideals, and institutional constraint // American Sociological Review. Vol. 80 (2015), no. 1, pp. 116-139.

Artikkel analüüsib, miks liikumine soolise võrdõiguslikkuse poole tööl ja kodus on viimastel aastakümnetel seiskunud. Konkreetselt keskendutakse institutsionaalsetele piirangutele (sh töökohal aetav poliitika), mis mõjutavad noorte, vallaliste meeste ja naiste eelistusi tulevase töö ja pereelu suhtes.

Märksõnad: mehed, naised, töö- ja pereelu ühitamine, sooline võrdõiguslikkus, hoiakud.

Refereerinud Mai Vöörmann ja Tiina Tammiksalu